

tales i Kirkerne. Kirkerne vare jo luffede for dem. Derved er der mange Steder blevet lagt store Byrder paa Befolkningen, og det Byrder, som synes mig ganske urimelige. Naar man nemlig har Kirker staaende midt i Sognene, synes det mig mere rimeligt, at man ogsaa luffede Kirkerne op til dette Brug. Der er jo Udflugt til, at disse Byrder ville blive tungere endnu, da man efterhaanden flere og flere Steder i Landet faar Dre for at høre en Forkyndelse, som er luffet ude fra Kirkerne. Jeg tror derfor ikke, dette er heldigt for vort kirkelige Liv her i Landet. Naar man saaledes trindt omkring i Sognene har Forsamlingshuse og Missionshuse, hvor Befolkningen søger til for at høre Ordets Forkyndelse, gaar det mange Steder saaledes, at Kirkerne blive dem næsten fremmede, saa at de tit komme hørt fra at søge Kirkerne, hvor det bedste for dem dog findes, hvor Sakramenterne forvaltes, og Menighedens sælles Bøn lyder. Jeg mener, at den nuværende Tilstand er til Skade for det kirkelige Liv, og det er derfor min bestemte Mening, at det vilde være heldigt, om Kirkerne bleve luffede mere op for at tages i Brug til Ordets Forkyndelse her i Landet. Det er en af de Grunde, som have bevæget mig til i Fjor at indbringe nærværende Lovforslag, som nu er til Behandling, og det er ogsaa en af de Grunde, som i Mar have været bestemmede for mig til atter at indbringe Lovforslaget, da det ikke i Fjor blev behandlet til Ende, ja vel næppe fik nogen egentlig Behandling i Udvalget. I Lovforslagets § 1 er der foreslaaet, at Præsten skal have Ret til at tillade uordinerede Mænd, som ere fuldmyndige og hæderlige, at holde Tale fra Prædikestolen eller Kordøren eller holde Katekisation med Ungdommen i Sogneskirken. Det er en Ret for Præsterne, som jeg tror de fleste Præster vilde sætte Pris paa at faa. Det vil ogsaa være rimeligt, at der i mange Sogne omkring i Landet og i mange Menigheder kunde være uordinerede Mænd, som Præsten vilde sætte Pris paa at faa som en Slags Medhjælp i sin Gerning, dels til at holde Taler i Kirken, dels ogsaa til at holde en Slags Katekisation eller Søndagskole — hvad man nu vil kalde det — i Kirken. Jeg kan ikke se rettere, end at den Medhjælp for Præsten, som der i Kristian V's Lov tales om, oprindeligt paa-tænktes at skulle være af en noget lignende Art, ganske vist ikke med Hensyn til Ordets Forkyndelse, men dog en saadan Medhjælp, at den kunde støtte hans Gerning i Menigheden. Det er jo imidlertid foreslaaet, at ikke alene Præsten skal have Ret til at aabne

Kirken for saadanne Mænd, som ere ham bekendte, men ogsaa for saadanne Mænd, som fra en anden Præst i Folketirken have Attest for kristelig Wandel og Dygtighed til at forkynde Ordet. Jeg mener, at naar der i Lovforslaget er forlangt en saadan Attest, er det fuldt betryggende over for Fyngten for, at vedkommende skulde føre hvad vi kalde Branglære. Det blev i Fjor fra den daværende højtærede Kultusminister sagt, at hvis vi gik til i det Omfang at tillade uordinerede Mænd at forkynde Ordet i Kirkerne, kunde man derved paaenøde Menigheden en Forkyndelse, som den slet ikke holdt af at faa. Dog den Indvending tillægger jeg ikke nogen Betydning, da man ikke kan paaenøde nogen en Forkyndelse. Folk have jo Ret til at blive borte fra Kirken. Endvidere sagde den daværende Kultusminister, at man derved kunde bringe vrang Lærdom og Tale, ja, endog sletterist Tale ind i Kirkerne. Jeg tror dog ikke, det holder Stik, og det vilde i hvert Tilfælde være en daarlig Anbefaling for Folketirkens Præster, hvis det skulde være Tilfældet, at uordinerede Mænd kunde faa Anbefalinger fra en eller flere af disse Præster til at holde sletteriste Taler omkring i Kirkerne. Jeg tror heller ikke, at det vil blive Tilfældet. Thi naar saadan en Mænd faar en Anbefaling fra en eller flere Præster i Folketirken, kan man vistnok være fuldtommen betrygget for, at den Lærdom, de komme til at føre ind i Kirkerne, paa ingen Maade er Branglærdom. Endvidere er der foreslaaet i Lovforslaget forandrede Regler for Menighedens eller Sognebeboernes Udgang til at faa Kirken aabnet. Ifølge Loven af 25de Marts 1872 er Reglen den, at naar Folk i Sognet ønske Kirken aabnet for en anden Præst, kunne de henvende sig til Sognepræsten. Hvis han giver dem Medhold i deres Forlangende, er Berettigelsen til at benytte Kirken given, og saa kan en anden Præst komme til at tale i Kirken, men hvis Sognepræsten siger nej, maa de henvende sig med deres Besværing eller rettere sagt Anmodning til Bistoppen eller Ministeriet. Saaledes er Forholdet, naar det er et Mindretal i Sognet, der forlanger Kirken aabnet. Er det derimod et Flertal, er Bejen lettere. Man stiller sit Forlangende, og naar det godtgøres ved Folketingsvalglisterne, at det er et Flertal, faar det Kirken aabnet. Den Vej til at faa Kirken aabnet for et Mindretal, som er givet ifølge Loven af 1872, er derimod meget trang. Det er vanskeligt for et Mindretal at faa Kirken aabnet efter Loven af 1872 i de Tilfælde, hvor Sognepræsten sætter sig derimod. Det